

The existing motor activity of primary school children was sufficient for the development of static endurance of the back muscles. As for the development of static endurance of other muscles of the body, pupils' health-improving exercises were insufficient. This should be taken into account while developing health-improving training programs for primary school pupils.

In order to form the correct posture of children it is important to develop the strength of abdominal muscles, which help keep the spine in the correct position. Performing by experimental group of pupils of corrective gymnastics exercises, suggested by V.V. Yvminov, helped to increase and develop the strength of abdominal muscles. Applying the exercises of corrective gymnastics on the Yvminov's preventive care board significantly affects the improvement of the mobility (flexibility) of the spine, especially forward.

In order to prevent the postural disorders and to improve the health of children the additional classes of corrective gymnastics with applying of the Yvminov's preventive care board should be implemented into the curriculum for primary school pupils of special medical groups. Since the growth of skeletal muscles during the period of intense growth of the skeleton (at 6-7 years of age) is imperceptible and the large cartilaginous compliance of the spine is maintained, the effectiveness of gymnastics exercises during this period will be the highest. This fact must be taken into account by the teacher of physical education while developing of health training programs for primary school pupils.

Key words: *prophylaxis and correction of posture disorders, statistical endurance of trunk muscles.*

УДК 378.147.88:004.9:[656.02+911.37+796.5+728.5] DOI: 10.32626/2309-9763.2019-26-1.267-271

Олена Смалько
Olena Smalko

ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПОЇЗДОК

STUDENTS' RESEARCH OF THE ONLINE SERVICES RELATED TO TRAVEL ARRANGEMENTS

У статті йдеться про деякі види онлайн-сервісів, корисних для використання під час підготовки та організації поїздок країною і за кордон, інструментальні можливості яких варто вивчати студентам упродовж навчальних дисциплін відповідного спрямування.

Ключові слова: *онлайн-сервіси для осіб, які подорожують, служба бронювання, онлайн-система бронювання квитків, система резервування авіаквитків, система бронювання квитків на автобус, онлайн бронювання готелів, система пошуку маршрутів громадського транспорту.*

У часи стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій комп'ютерні користувачі отримують усе більше переваг від їх використання у своїй професійній діяльності, в навчанні, побуті, а також для планування й організації свої подорожей. За достатніх фінансових можливостей і бажанням будь-який дорослий українець може дозволити собі туристичну поїздку, у тому числі за кордон, із метою відпочинку, оздоровлення або у пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях. Але важливо бути обізнаним із різноманіттям форм і видів онлайн-послуг, якими можна скористатись для ефективної підготовки подорожі, вигідного і комфортного її проведення. Саме для цього студентів варто знайомити з можливостями сучасних інформаційних систем і сервісів, що зручно використовувати під час організації поїздок. Це потрібно робити тоді, коли у навчальному плані є дисципліни, в яких можна організувати таке вивчення, і коли майбутня спеціалізація студентів пов'язана з ІТ-сферою або туристичною галуззю.

Останнім часом онлайн-послуг для купівлі електронних квитків на різні види транспортних засобів, для бронювання номерів у готелях та хостелах, різноманітних картографічних сервісів, за допомогою яких можна сформувати план переміщення якоюсь місцевістю чи ознайомитись із маршрутами руху громадського транспорту у містах, з'явилося дуже багато.

Такі сервіси поступово стають досить поширеними і зручними, але поки-що відносно невелика кількість людей ними користується, і у відкритому доступі розміщено надто мало методичних матеріалів, за допомогою яких можна ознайомитись із особливостями їх функціонування, тому виникає потреба донести інформацію про можливості й особливості використання подібних онлайн-послуг до якомога більшої кількості зацікавлених у них осіб. Цьому присвячена ця публікація, побудована на основі завдань, пропонованих студентам на відповідних лабораторних заняттях.

Метою статті є донесення до науково-педагогічних працівників інформації про змістове наповнення навчальних занять, на яких можна організувати вивчення студентами особливостей використання деяких онлайн-послуг, корисних при організації поїздок.

Уже досить давно через офіційний сайт вітчизняної компанії “Українська залізниця” забезпечено можливість купувати електронні проїзні документи на залізничний транспорт через онлайн-систему booking.uz.gov.ua. Для підтримки користувачів розроблено детальну інструкцію про те, як можна це зробити [1].

З метою ознайомлення студентів із особливостями процедури бронювання та купівлі квитків через онлайн-сервіс Укрзалізниці, їм, наприклад, можна запропонувати оформити проїзні документи для подорожі з Хмельницького до Мукачева на найближчі вихідні, на які будуть вільні місця у пропонованих залізничних вагонах.

Продовжуючи дослідження функціональних можливостей сервісу, студенти повинні визначити маршрут по мапі і зупинки під час руху потяга, час подорожі, а також час, який відводить система на оплату квитка. Усі пророблені дії, знайдену інформацію, окремі ілюстративні скріншоти, результати власного аналізу та висновки (як при виконанні цієї вправи, так і усіх наступних) студенти обов'язково фіксують у звіті до відповідної лабораторної роботи.

Щоб зацікавити студентську молодь такими системами і підвищити рівень її обізнаності у питаннях, пов'язаних з організацією поїздок за кордон, можна запропонувати на відповідному занятті виконати вправу з пошуку на потрібну дату (наприклад, наприкінці поточного місяця) потягу зі Львова до Перемишля (Республіка Польща), визначити тривалість такої подорожі потягом, з'ясувати особливості виділених для цього маршруту залізничних вагонів та пропонованих у них місць.

Досить популярними і доступнішими для населення стають послуги, пов'язані з авіаперевезеннями пасажирів. Наразі в Україні сертифіковано понад 20 вітчизняних авіакомпаній, серед яких у пасажирському сегменті досить активними є 15. Але, звісно ж, українці можуть користуватись послугами й інших популярних авіакомпаній світу. Справа кожного: вибирати засоби для комфортабельного польоту або користуватись сервісом повітряних низькобюджетних перевізників (лоукост-авіакомпаній). А для того, щоб допомогти молоді зорієнтуватись у різноманітті пропонованих на ринку авіаперевезень послуг, можна, наприклад, дати їм виконувати такі завдання, підлаштовуючи зміст вправ під поточний семестр і наявні рейси.

1. На сайті вітчизняної авіакомпанії “Windrose Airlines” (<http://windrose.aero>)

- знайти відомості про чартерні рейси компанії до Шарм-ель-Шейху (Арабська Республіка Єгипет) у цьому місяці (вкладка “Розклад рейсів”) та визначити середню тривалість подібних рейсів;
- знайти рейси для подорожі з Києва (міжнародний аеропорт “Бориспіль”) до Софії (Республіка Болгарія) і назад впродовж найближчого місяця, на які можна придбати квитки цієї компанії економ-класу.

2. На сайті українського лоукост-перевізника “SkyUp” (<https://skyup.aero/uk>) знайти рейс на різдвяні [великодні] свята з Києва до Єревана (Республіка Вірменія). Визначити, з якого

саме аеропорту буде відбуватись рейс. Оцінити вартість і тривалість польоту. Уточнити вимоги до ваги ручної поклажі та багажу.

3. На сайті української авіакомпанії “Yanair” (<https://yanair.ua>)

- дослідити відомості про рейси до Грузії у поточному місяці з аеропорту “Жуляни” (Міжнародний аеропорт “Київ” ім. Ігоря Сікорського), розібратись із вартістю квитків у прямому і зворотному напрямках;
- розгорнути розклад польотів компанії і знайти у ньому авіарейси, заплановані на осінь [весну] до Грузії з Харкова [Одеси чи Львова].

4. Вивчити функціональні можливості з бронювання і купівлі авіаквитків, пропонувані системою приватної української авіакомпанії “Міжнародні Авіалінії України”, розміщеною на сайт <https://www.flyuia.com/ua>. Знайти авіарейси з Києва до Бергена (Королівство Норвегія) на найближчу дату. Дослідити відомості про обраний авіарейс: час і точне місце вильоту, номер терміналу, бортові номери літаків, час між рейсами/час стикування, час і точне місце прибуття, загальний час польоту.

У мережі Інтернет функціонує чимало сервісів, за допомогою яких можна знайти, забронювати і придбати квитки на міжміський транспорт, зокрема на автобуси і літаки. Досить часто на подібних сервісах також підтримуються функції бронювання номерів у готелях і апартаментів у різних містах світу.

Наприклад, на лабораторних заняттях, присвячених вивченню корисних у сфері туризму Інтернет-сервісів, студентам можна запропонувати ознайомитись із деякими подібними онлайн-системами, виконуючи такі завдання.

1. Skorystavshysya poslugami servisiv dlya bronювання/kupivli kvitkiv na avtobusni perevezennya, sprubuvati znayti (zarезервувати) kvitki na viznachений denЬ potочного misyatsya

- з Хмельницького до Берліна (Федеративна Республіка Німеччина) за допомогою онлайн-сервісу <https://ecolines.net/ua/uk>;
- з Чернівців до Бухареста (Румунія) за допомогою онлайн-сервісу <https://busfor.ua>;
- з Кам'янця-Подільського до Одеси за допомогою онлайн-сервісу <https://combiway.com>;
- з Хмельницького до Гданська (Республіка Польща) за допомогою онлайн-сервісу <https://infobus.eu>;
- з Тернополя до Риму (Італійська республіка) за допомогою онлайн-сервісу <https://freetravel.com.ua>.

2. За допомогою туристичної метапошукової системи “Momondo” (<https://www.momondo.ua>) знайти найдешевші авіаквитки з Києва до аеропорту “Венеція-Марко Поло” (Італійська республіка) і назад; дізнатись детальну інформацію про відповідні рейси. Знайти рейси без пересадок, з'ясувати вартість проїзних документів на них, назву компанії-перевізника та особливості перевезення багажу, пропонувані перевізником. Визначившись із найбільш оптимальним графіком перельоту, після вибору вкладки “Ціни” перейти на сайт найдешевшого перевізника, натиснувши кнопку “Переглянути”; ознайомитись з інструментами бронювання / купівлі квитків на сайті вибраної авіакомпанії.

3. Porivnyati funktsionальні можливості інших сервісних систем бронювання та придбання квитків, зокрема,

- на сайті <https://aviakassa.net> дослідити можливість замовлення квитків, наприклад, з Києва до Женеви (Швейцарська Конфедерація);
- на сайті <https://www.kiwi.com> знайти найдешевший авіарейс зі Львова до Лондона (Велика Британія) у першій половині наступного місяця;
- використовуючи пошукову систему <https://www.skyscanner.net>, дослідити можливості купівлі авіаквитків з Києва до Будапешта (Угорщина), наприклад, у другій половині наступного місяця;
- використовуючи сервіс <http://a.fly.kiev.ua/uk>, знайти найбільш оптимальні за вартістю квитки з Вінниці до Відня (Республіка Австрія) на новорічні [великодні] свята; порів-

няти вартість “новорічних” [“великодніх”] квитків з вартістю квитків до Відня в середині грудня [березня] ;

- за допомогою сервісу “Google Авіаквитки” (<https://www.google.com/flights>) знайти найдешевший рейс зі Львова до Барселони (Королівство Іспанія), проаналізувати інформацію, що додатково надається сервісом стосовно рейсу.

За умови самостійного подорожування країнами, завжди виникає потреба у пошуку місця ночівлі. У наш час на допомогу туристам приходять чимало онлайн-служб з пошуку і бронювання номерів у готелях, хостелах та апартаментів.

За допомогою, зокрема, таких систем бронювання (вітчизняних та закордонних), як наприклад, <https://www.booking.com>, <https://hotels24.ua>, <https://hotelmix.com.ua>, <https://ua.hotels.com>, <https://planetofhotels.com>, <http://www.hotelsmotor.com>, <https://hotelguides.com> тощо, можна значно спростити проблему пошуку житла під час подорожей.

Студентам варто запропонувати дослідити функціональні можливості кількох сервісів подібного призначення з обов'язковим додатковим завданням з проведення їхнього порівняльного аналізу, скажімо на предмет різноманіття представлених системою пошуку готелів, цінової політики сервісу за послуги бронювання номерів, зручності сервісу оплати послуг, відсотку позитивних відгуків користувачів. Щоб не розгубитись у різноманітті функцій сервісів, можна обмежитись, наприклад, пошуком і аналізом вартості номерів готелів у якомусь одному місті, скажімо, у Копенгагені (Королівство Данія).

Звісно, після прибуття в омріяне місто України чи за кордоном, у туриста неминуче виникне потреба пересуватись ним у зручний спосіб. Тому передбачливий подорожувальник заздалегідь має подбати про вибір маршрутних транспортних засобів, що дозволить йому значно зекономити час і забезпечить комфортніші умови перебування у незнайомій місцевості. Для відпрацювання корисних навичок завчасного планування маршрутів подорожей студенти можуть виконати наступні завдання за допомогою деяких онлайн-сервісів.

1. За допомогою сервісу <https://www.eway.in.ua> з'ясувати, яким саме громадським транспортом у Львові найоптимальніше можна дістатись від залізничного вокзалу до міжнародного аеропорту “Львів” ім. Данила Галицького [Аеропорт (LWO)]; дослідити інтервал руху вибраних транспортних засобів;
- у Кракові (пол. Kraków) найшвидше можна дістатись від залізничного вокзалу (пол. Dworzec Główny) до замкового комплексу “Вавель” (пол. Zamek Wawel); з'ясувати, скільки коштує проїзд у вибраному транспортному засобі. Для зручності користувачів розроблено безплатні мобільні версії застосунку “EasyWay” для операційних систем Android та iOS. А також вбудовано функцію GPS-моніторингу руху маршрутних транспортних засобів в реальному часі, завдяки чому можна відстежувати місцезнаходження потрібного транспорту.

2. Skorиставшись інструментами пошуку маршрутів безкоштовного довідника з транспорту – сервісу <https://wikiroutes.info>, спланувати план руху у Києві від зоопарку до океанаріуму. Вивчити можливості створення і редагування маршрутів у цій системі та докласти зусиль з вдосконалення проекту можна, попередньо ознайомившись із принципами роботи з нею [2].

3. За допомогою онлайн-додатку <https://moovit.com> спланувати подорож у Римі від Колізею (італ. Colosseo) до Пантеону (італ. Pantheon). На основі цього проекту розроблено також аналогічні безплатні мобільні додатки для пристроїв на базі операційних систем iOS, Android та Windows Phone. За наявності відповідного пристрою студенти можуть у вільний від занять час самостійно ознайомитись з роботою додатку “Moovit”.

4. Переглянути на сайті <https://city.dozor.tech> маршрути руху рідко відвідуваних у повсякденному житті маршруток Кам'янка-Подільського, перевірити відомості, що видаються системою, увівши, наприклад, завдання пошуку схеми маршруту від фортеці до автовокзалу. У разі зацікавленості студентів можливостями цього сервісу у них буде можливість продов-

жити це дослідження самостійно, у тому числі за допомогою мобільного застосунку “DozoR City”, розробленого для iOS і Android.

Заняття, на яких студентам пропонується виконувати такі завдання, як правило, є дуже корисними, пізнавальними й емоційно насиченими. А оскільки в наш час кожна освічена людина повинна бути обізнана з новітніми ІТ-розробками, покликаними покращувати життя, збагачувати його новими сенсами і можливостями, допомагати робити його комфортнішим і змістовнішим, то студентів обов'язково потрібно знайомити з можливостями подібних онлайн-сервісів та залучати до активного їх використання.

Список використаних джерел

1. Інструкція з придбання електронних квитків через офіційний сайт Укрзалізниці. URL: [https://www.uz.gov.ua/files/file/passengers/Інструкція \(1\).pdf](https://www.uz.gov.ua/files/file/passengers/Інструкція%20(1).pdf) (дата звернення: 15.03.2019).
2. О проекте Wikiroutes. URL: <https://wikiroutes.info/manual/about> (дата звернення: 15.03.2019).

The subject matter of the article is a description of the tasks for students to study the common online services related to travel arrangements.

Students at laboratory training course should do such tasks, especially if the IT sector or the tourism industry in the future will be their professional activities.

Tasks for laboratory work include trainings to search and reservation of train tickets, air tickets, and tickets for intercity buses.

Using the site of the Ukrainian company “Ukrzaliznytsia” it is convenient to search and buying electronic train tickets. Sitting at home in comfortable conditions and at any convenient time anyone can book and buy e-tickets. Students should be able to perform several tasks in such online services.

There are many airline reservation systems. It is about online services on the airports websites and the specialized search engines used by people to choose the best airfares among the many offered. Students should receive from the teacher some interesting tasks for finding air tickets to different cities of the world.

It is easy and convenient to travel by public transport when using route-tracking systems. With such systems, students also need to work in classes.

Students should also be able to perform reservations for hotel rooms in domestic and foreign hotels, dormitories and apartments using some popular online systems.

The teacher should make significant efforts in preparing for such classes in order to make them interesting and useful for students.

Key words: *online services for travelers, reservation service, online ticket reservation system, airline reservations system, bus ticket booking system, online hotel reservations, search engines of public transport routes.*